

בית ספר על יסודי אלקאסמי

תוכנית לימודים בתקשורת מעשית לכיתות "י" + "יא" + "יב"

מגמת תקשורת

עריכה: מוחמד עויסאת

מטרות לימוד תקשורת מעשית :-

- להקנות לתלמיד ידע מוחשי בהכרת המצלמה .
- הבנת מושגי יסוד בצילום , תורת הצילום .
- ללמד את התלמיד שפת המצלמה .
- עריכה דיגיטאלית .
- להקנות לתלמיד ידע בתרגול בחומר הנלמד הנ"ל .
- מאפייני כתבת תחקיר ודרך הצילום .
- מאפייני סרט הדוק ומנטרי .
- ללמד את התלמידים כתיבת תסריט .
- ללמד את התלמיד להכין תלקיט להגשה (תיק ההפקה)

תוכנית לימודים כיתה " י "

מס' שעות	תת נושא	נושא
2 ש'	ההיסטוריה של הצילום , המצאת המצלמה	תורת הצילום
10 ש'	כל הכפתורים המצלמה . פונקציות המצלמה . הרכבת המצלמה על החצובה . הכרת שמות חלקי המצלמה ותפקידיהם .	הכרת המצלמה
3 ש'	פאן ימין , שמואל . טלת אפ , דאון . דולה .	תנועות צילום
20 ש'	הגדרת שוט . סוגי שוטים :- 1. extreme long shot 2. long shot 3. full shot 4. medium long shot 5. medium shot 6. medium close up 7. close up 8. extreme close up	סוגי שוטים
5 ש'	זווית נמוכה . גובה עין . זווית גבוהה .	זוויות צילום
30 ש'	תרגול בשטח כל שנלמד הנ"ל	תרגול
2 ש'	סוגי מיקרופונים חיבור מיקרופון למצלמה . שימוש באוזניות .	קול
14 ש'	/	תרגול בנושא הקול
3 ש'	הכרת פנסים סוגי פנסים	תיאורה
6 ש'	/	תרגול בשימוש בפנסים

תוכנית לימודים לכיתה " י א "

מס' שעות	תת נושא	נושא
4 ש'	מהי כתבת תחקיר. מאפייני כתבת תחקיר . השלבים בעשיית כתבת תחקיר	כתבת תחקיר
3 ש'	סרט דוקומנטרי . סרט עלילתי . וידיאו קליפ .	סוגי סרטים
12 ש'	/	אסיפת חומר גלם בצילום
56 ש' ¹	סוגי עריכה . הכרת תוכנית העריכה premier pro הכרת כל הפונקציות בתוכנה	עריכה
45 ש'	תרגול העריכה	תרגול
עד קביעת מועד הבגרות	סרט גמר מ 5-8 דקות	הגשת פרו קטיון

¹ בהתחשב למספר התלמידים הגדול בכיתה , קשיים השפה האנגלית , מספר מערכות העריכה בבית הספר .

תוכנית לימודים לכיתה "יב"

מס' שעות	תת נושא	נושא
10 ש'	סינופסיס . Logging תסריט עריכה . פירוט ימי צילום . חלוקת עבודה (במאי , צלם , עורך) . תחקיר .	הנחיה לכתובת עבודת גמר
שאר השעות שנשארו .	תחקיר , צילום , עריכה .	פרויקט גמר

מערך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : מבוא לתקשורת מעשית- תורת הצילום .

מטרת השיעור : להקנות לתלמידים מה הולכים לעשות בחלק המעשי של מגמת התקשורת .

תהליך הלמידה : הסבר על עולם הצילום והקלנוע בצורה כללית , לאחר מכן מתמקדים בעולם הצילום .

סיכום השיעור : לאחר ההכתבה וההסבר עונה על שאלות וסגירת מעגל לשיעור , שיעורי בבית .

דרכי הלמידה : הסבר מהמורה , והכתבה ושימוש בשקופיות , כתיבה על הלוח .

מקור המידע : חומר שהכין המורה מראש .

מעריך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : הכרת המצלמה .

מטרת השיעור : להקנות לתלמיד ידע בסיסי בהכרת המצלמה .

תהליך הלמידה : הלמידה מתבצעת דרך השימוש במצלמה , ותרגול על הרכבת המצלמה והכרת כל הציוד הנלווה למצלמה , חצובה , סוללה , מקירי פון , אוזניות , בום (כל תלמיד עושה תרגול)

סיכום השיעור : התלמיד צריך לזכור את הציוד הנלווה למצלמה ואיך מחברים את זה למצלמה .

דרכי הלמידה : מסביר ומדגים לתלמידים איך משתמשים בציוד הזה ולמה אנחנו צריכים את הציוד הזה ללימודים שלנו ומה , וזה נותן לנו מבחינת איכות צילום .

מקור המידע : המורה מכין את החומר מראש ע"פ תוכנית הלימודים .

מושגים בשיעור : חצובה , סוללה נטענה , עדשות המצלמה , מיקרי פון , קבלים אודיו , monrtor , בום , איזון מצלמה .

מעריך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : . תנועות המצלמה.

מטרת השיעור : - התלמידים צריכים לזכור ולהשתמש בשפה הקולנועית של הצילום .

- להקנות לתלמידים ידע במושגי הצילום .

תהליך הלמדה : השימוש במצלמה בתוך הכיתה , ותרגול מול הכיתה עם הסבר כל תנועה של המצלמה , התלמידים כותבים כל מה שנאמר בשיעור ומה שנרשם על הלוח , והסברת המושגים הנלמדים בשיעור .

סיכום השיעור : התלמידים מתחילים לתרגל את תנועות המצלמה בתוך הכיתה , ולענות על שאלות התלמידים , ולעזור לתלמידים המתקשים בתרגול .

דרכי הלמידה : השימוש במצלמה , חצובה , סוללה , טלוויזיה .

מקור המידע : המבע הקולנועי , חומר שאסף המורה בהמלצת המפקחים .

מושגים בשיעור : פאן ימין , פאן שמואל , טלת אפ , טלת דאון , דולה . גובהה עיניים , מבט על .

מערך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : סוגי שוטים .

מטרת השיעור : - התלמיד צריך לדעת סוגי שוטים שונים לשימוש בעת הצילום .
- להקנות לתלמיד רקע בסיסי בשפה הקולנועית לצילום ,
והכרת מושגים .

תהליך הלמידה : הגדרת מושג שוט , פריים , באמצעות הסבר ממני , וציור על הלוח
והדגמה על המצלמה הנמצאת בכיתה , וגם בעזרת הטלוויזיה שבכיתה , לאחר מכן
התלמידים מתחילים לסכם את החומר הנלמד .

סיכום השיעור : מחלק בסוף השיעור דף בכל סוגי השוטים והסברם עם איורים
וציורים שהכנתי להם מראש .

דרכי הלמידה : שימוש במצלמה , טלוויזיה , תרגול מול התלמידים על סוגי
השוטים .

מקור המידע : להבין סרטים , לאויס ג'אנטי , חומר שנאסף ע"י המורה .

מושגים בשיעור : extreme long shot , long shot , full shot , meduim shot ,
close up , exterem close up .

מעריך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : זוויות הצילום .

מטרת השיעור : התלמידים צריכים ללמוד ולהבין את חשיבות זוויות הצילום .
להקנות לתלמיד יצירתיות ומחשבה לגבי זווית הצילום שהוא
בחר , ולמה ?

תהליך הלמידה : התלמידים צריכים ללמוד את חשיבות הזוויות לצילום שכל זווית
נותנת משמעות אחרת לאובייקט המצולם וזאת ע"י בחירת הבמאי או הצלם שהוא
אחראי לצילום בסרט , זוויות הצילום שהתלמידים צריכים לדעת הן מבטאות את
ההרגשה שהם הולכים להעביר לצופה .

סיכום השיעור : התלמידים מתבקשים בסוף השיעור לצלם אובייקט משלוש
זוויות שונות לאותו אובייקט שהם בחרו , ונעסוק בזה בשיעור אחר לניתוח כל
צילום וצילום שהם בחרו .

דרכי הלמידה : באמצעות המצלמה שבכיתה , וגם דרך צפייה בסרטים שמראות
זוויות צילום השונות כדוגמה לתלמידים .

מקור המידע : להבין סרטים , לוואיס ג'אנטי

מושגים בשיעור : זווית נמוכה , זווית גבוהה , זווית גובה עין , זווית עמוקה , זווית
עקומה .

מעריך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : קול- sound .

מטרת השיעור : להקנות לתלמיד ידע בחשיבות הסאונד בסרט .

להקנות לתלמידים ידע בהקלטת סאונד חיצוני או באמצעות

מיקרי פון חיצוני .

תהליך הלמידה : לומדים רקע תיאורית לגבי חשיבות הסאונד בסרטים ובעת

הצילום , וגם זה משפיע על הבנת הסרט ועד כמה נותן אמונה שמצדיקה את

הקלטת הסאונד והתאמתו לשוטים המצולמים , לאחר ההסבר עוברים לשלב

המעשי ע"י השימוש מיקר פון הקבוע במצלמה ומתחילים לצלם עם סאונד דרך

המצלמה , הצעד השני הוא להקליט סאונד באמצעות מיקר פון שמחובר למצלמה

עם קבל אודיו בעת ראיון או הקלטה חיצונית (הקלטה בשטח) .

סיכום השיעור : בסוף השיעור התלמידים מתבקשים לתרגל את הקלטת הסאונד ,

ולסגור מעגל עם הקלטת סאונד בעת צילום או רק הקלטה בלבד לצורך התאמה

בשוטים שצולמו קודם .

דרכי הלמידה : תרגול בכיתה להקלטת סאונד באמצעות המצלמה , חיבור מיקר

פון עם בום למצלמה לצורך ההקלטה , הכרת סוגי מיקר פונים שונים .

מקור המידע : חומר נאסף ע"י המורה , להבין סרטים .

מערך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : צילום ראיון .

מטרת השיעור : לתת לתלמיד להתנסות בהכנת שאלות לראיון , כללי הראיון .

להקנות לתלמידים ידע בצילום והקלטת ראיון מצולם .

תהליך הלמדה : מסביר בכיתה את כללי הראיון והכנת שאלות למרואיין ,

באמצעות שאלות פתוחות או סגורות או שאלה הפוכה וגם ע"פ חמשת המי מ"ים שהם לומדים בחלק העיוני עם מורה אחר , לאחר מכן מתחילים לעשות תרגיל לכתוב ראיון לחבר בכיתה על נושא מסוים מתחילים לתלם אותו ביחד איתי כל תלמיד לבד .

סיכום השיעור : התלמידים לומדים איך להכין שאלות למרואיינים וקביעת נושא

הראיון שהם הולכים לדבר עליו וגם להכין ראיון עם דמות מרכזית בבית הספר על נושאים שונים .

דרכי הלמידה : לחלק את הכיתה לקבוצות הבנויות משני תלמידים ולהתחיל לחבר

שאלות לראיון על נושא משותף בין שני התלמידים בתוך הכיתה לאחר מכן מתחילים לצלם את הראיון .

מקור המידע : אומנות הסרט , להבין סרטים ,

מערך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : תאורה .

מטרת השיעור : להקנות לתלמידים ידע בחשיבות התאורה בצילומים , חשיבות התאורה בלילה .
להקנות לתלמידים הכרת הפנסים .

תהליך הלמידה : התלמידים צריכים להכיר את הפנסים הנמצאים בשוק העבודה של הצלמים , גם חשיבות התאורה באמצע היום , או בשטח סגור , או בלילה ולמה אנחנו נחוצים תאורה למצלמה , ומה נותן לנו האור שאנחנו מצבים באתר הצילום (לוקיישין) .

סיכום השיעור : תרגול בכיתה בשימוש על הפנסים שנמצאים בכיתה לכל מיני מטרות שונות .

דרכי הלמידה : שימוש בפנסים הנמצאים בכיתה , שימוש בסרטים שיש בהן שימוש בתאורה חיצונית באתר הצילומים .

מקור המידע : להבין סרטים

מערך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : תסריט .

מטרת השיעור : להקנות לתלמידים ידע בכתיבת תסריט לסרט .

לתת לתלמידים להתנסות בכתיבת תסריטים .

תהליך הלמידה : השיעור מתמקד בכתיבת תסריטים שונים , שכך תסריט ייקח המון זמן לכתיבת תסריט והבאת רעיון מסוים ויתחיל לכתוב תסריט , נתן לתלמידים לקרוא כמה תסריטים מוכנים מראש ולאחר ההסבר ההקדמה והעלילה והסיום נתן להם להתנסות כמה פעמים במהלך השעורים .

סיכום השיעור : נעשה סגירת מעגל ונסכם את כתיבת התסריט וכל תלמיד ממשיך את הסיפור שלו בבית או שנמשיך בשיעור הבא .

דרכי הלמידה : באמצעות קריאת תסריטים שונים , והסבר על הלוח תהליך כתיבת תסריט מההתחלה עד הסוף מהרעיון עד סיום הסיפור .

מקור המידע : חומר שנאסף מהמורה

מערך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : תרגיל פריים 1-4 frame .

מטרת השיעור : משמעות האייקון = איקונוגרפיה

תהליך הלמדה : צילום מתוך נקודת מבט הצלם , התנסות מעשית בצילום :
גדלים שונים של צילום זוויות וגדלים של עדשה , תנועות מצלמה , חצובה / נשיאה
ביד ומשמעויות התנועה .

סיכום השיעור : ניתוח צילומים התלמידים בתוך הכיתה .

דרכי הלמידה : מצלמה , ציוד נלווה , טלוויזיה .

מערך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : תרגיל : סיפור בחמש תמונות 4-5.

מטרת השיעור : משמעות הרצף בסרט .

תהליך הלמידה : הבאת חמש תמונות ולהרכיב מהן סיפור דרך התמונות וזאת ע"י צילום חמש תמונות לאובייקט מסוים ולחבר עליו סיפור קצר ולשמור על הרצף של הסיפור והתמונות .

סיכום השיעור : בדיקת הבנת החומר הנלמד ע"י שאלות המפונות לכל תלמידים ע"פ הצילומים שהוא צלם ועל אותו ספור שהוא חבר או ספר אותו בכיתה , ניתוח התרגיל בכיתה לכל תלמיד .

דרכי הלמידה : חמש תמונות שונות שהוכנו ע"י התלמידים או צולמו ע"י התלמידים .

מערך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : תרגיל : צילום של דמות במציאות שבה היא חיה ומתפקדת 6-7 .

מטרת השיעור : התלמידים נדרשים להעביר בשוט אחד את המיוחד והמאפיין אותה .

תהליך הלמדה : התלמידים צריכים לתרגל לאור טבעי בשטח את האובייקט המצולם עם הקלטת את כל הרעש והרקע מאחורי האובייקט המצולם .

סיכום השיעור : התייחסות לפס הקול , ניתוח כל הסרטים שצולמו ע"י התלמידים

דרכי הלמידה : טלויזיה , קלטות התלמידים .

מעריך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : תרגיל על עבודת העיתונאי 8-10 .

מטרת השיעור : תחקיר מתועד והכנת כתבת צבע , איסוף מידע , מקורות האתיקה

תהליך הלמדה : התלמידים מתחילים לאסוף מידע על אדם מסוים ולעשות עליו כבת צבע מסוימת בהיבטו של התלמיד , מאיזה זווית צילום הוא בוחר את המצולם , מאיזו נקודת ראות של התלמיד ולמה בחר את זה , והכל בהדרכה השגחה מהמורה כמנחה לעבודתו של התלמיד .

סיכום השיעור : כתבת פרופיל או צבע לכל אחד מהתלמידים , כל תלמיד צריך להכין כתבת צבע ונעשה ניתוח על כל כתבה בכיתה .

דרכי הלמידה : טלויזיה , קלטות התלמידים לניתוח התרגיל בכיתה .

מעריך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : תרגיל הקבצה כתבת חדשות 11-13 .

מטרת השיעור : תחקיר מתועד והכנת כתבת חדשות קצרה (2 דקות) .

תהליך הלמידה : בכיתה מתפצלים לקבוצות וכל קבוצה מכילה ארבעה תלמידים שאוספים חומר תקשורתי חדשותי על נושא מסוים ללא ראיונות , והתלמידים מתבקשים בסוף להגיד אמירה משלהם , מה מטריד אותם , מה מציק להם , או משהו קשור אליהם בתוך הכתבה .

סיכום השיעור : ניתוח כל האירועים לכל הקבוצות בכיתה ותיקון כל הטעויות שנעשו במהלך הצילום .

דרכי הלמידה : מצלמה , טלוויזיה .

מערך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : צילום ראיון 14-16 .

מטרת השיעור : הכנת ראיון וצילומו ע"פ האתיקה העיתונאית וע"פ הכללים לצילומי ראיון עם אדם מסוים , צריך להתנהג ע"פ הכללים הנדרשים לראיון .

תהליך הלמידה : לחלק את הכיתה לזוגות למטרת המשימה בראיון , התלמידים צריכים להכין ראיון על נושא מסוים לאדם שהם בוחרים לעצמם לראיון אותו ולצם את הראיון לאחר מכן

סיכום השיעור : התלמידים מכינים את המטלה ומבצעים אותה ע"פ הכללים ולפי ההנחיה שלי בתוך הכיתה , מנתחים אותה לאחר הצילומים .

דרכי הלמידה : בחירת נושא הראיון , הכנת שאלות והאדם המתאים לראיון , צילום הראיון ולאחר מכן צפייה בכיתה לראיון המצולם .

מערך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : כתבת תחקיר 17-25 .

מטרת השיעור : כתבת תחקיר 3-4 דקות

תהליך הלמידה : הכנת סרט לכתבת פרופיל , בחירת אדם מסוים להתחבר אליו עם המצלמה למשך כמה שעות במהלך היום .

סיכום השיעור : ניתוח כל סרט בכיתה על כל כתבת פרופיל שהתלמידים הכינו במהלך היום זה מה שנקרא הוראת עמיתים בכיתה לדיון ולניתוח .

דרכי הלמידה : צפייה בסרטי התלמידים שצולמו .

מערך שיעור – תקשורת מעשית

כיתה " י "

נושא השיעור : צפייה בסרטים .

מטרת השיעור : להקנות לתלמיד יצירתיות , ומחשבה לרעיון והפקתו לסרט .

תהליך הלמדה : צפייה בכמה סרטים במהלך השיעורים , וניתוחם מבחינה ויזואלית ורעיון מרכזי לספור , סוג העריכה

סיכום השיעור : סגירת מעגל וניתוח כל הספר על כל הביטוי השונים .

דרכי הלמידה : שימוש בטלוויזיה וסרטים תיעודים , עלילת ים , דרמה , קו מידי .